

A HTMT HÍREI**Tehetséggondozó Médiatábor**

A Tehetséggondozó médiatábort a BBTE Újságírás és Digitális Média Intézete 2010 óta csaknem minden évben megszervezi Torockón a média gyakorlata iránt érdeklődő alapképzéses, mesteri, illetve doktori hallgatók számára. Idén a KAB Média- és kommunikációtudományi szakbizottsága társszervezőként vesz részt a workshopok megszervezésében. A képzés ideje alatt a résztvevők három, egyenként négy órás workshop-on, és egy hosszabb kiértékelésen vesznek részt, ahol mind egyéni mind csoportos munkára visszajelzést kapnak, illetve eligazítást arra nézve, hogy a workshop-on tanultakat hogyan hasznosítsák szakmai karrierjük további alakításában...” Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Ajánló: Mongóliától Petőfig Dunaszerdahelyen

Az elmúlt hetekhez hasonlóan sűrű programmal várja a látogatókat az NFG klub Dunaszerdahelyen, ez a hétvége pedig már szerdától elkezdődik. [...] Csütörtökön ugyancsak egy előadásra invitál az NFG-be a Családi Könyvklub, Mészáros András filozófus, az MTA külső tagja, aki már korábban is rendszeresen társalgott ugyanitt a jelenlévő fiatalokkal vagy idősebbekkel, tér vissza a klubba. Ezúttal A korai modernitás lesz az előadásának címe, melyben az angol, a francia és a német mellett a magyar felvilágosodásról, a szabadkőműves mozgalomról és a kor iskola- és egyháztörténetéről értekeznek majd...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: Weisz Boglárka: A király városai

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. szakosztálya és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet meghívására Weisz Boglárka történész, a HUN-REN BTK Történettudományi Intézet tudományos főmunkatársa és osztályvezetője, valamint a „Lendület” Kutatócsoport vezetője tart előadást „A király városai” címmel. Az előadás 2024. október 21-én, hétfőn, 17 órakor lesz az EME székház előadótermében. Az esemény szervezője az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

A Berlini Magyar Kultúra Házának megnyitása (1967-1973)

A HUN-REN Kisebbségkutató Intézet munkatársa, Tóth Ágnes 2024. október 24-én előad a VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár által szervezett, Collegium Hungaricum 100. A bécsi és a berlini hídfőállások szerepe tudományos és kulturális külkapcsolataink történetében, 1924-2024 című konferencián. Előadásának címe: A Berlini Magyar Kultúra Háza megnyitása és kezdeti tevékenysége (1970–1973)...” Forrás: HUNREN.hu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**Szigorítana a nyelvtörvényen a kulturális tárca**

A Szlovák Nemzeti Párt által jelölt kulturális miniszter, Martina Šimkovičová az államnyelvről szóló törvény módosításán dolgozik. Bár a szaktárca konkrét terveit egyelőre homály fedi, a lapunknak nyilatkozó szakértők szerint az eddig nyilvánosságra kerül információk semmi jót nem vetítenek előre. [...] A kisebbségügyi kormánybiztos, Horony Ákost nem érte teljesen váratlanul a hír. Már hónapokkal ezelőtt voltak arra utaló jelek, hogy valami készülni fog, mert a kormány jogalkotási tervében szerepelt az államnyelvtörvény módosítása - jelezte lapunk érdeklődésére Horony, aki ekkor lépéseket tett, hogy mielőbb vonják be az előkészítési folyamatba. [...] Horony Ákossal, a Szlovák Köztársaság kisebbségi kormánybiztosával Juhász László, a Pátria rádió Otthon című műsorában beszélgetett...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Nyitra megye első magyar nyelvű, korai fejlesztést segítő központja állami támogatottá vált

Az Artis Centrum 2015 óta működik és az első olyan központ Szlovákiában, ahol szakmai csapat – gyógypedagógus, konduktor, logopédus, mozgásfejlesztő szakember, TSMT-terapeuta, pszichológus, speciális pedagógus – képes segíteni a megyében élő, magyarul beszélő családokat. Év végére a megszűnés fenyegette őket – a megyének köszönhetően egyelőre megmenekültek. [...] A sajtótájékoztatón meghívott vendégként jelen voltak a Szlovákiai Magyar Pedagógusszövetség és a Selye János Egyetem Tanárképző Karának munkatársai is. [...] Barthalos Réka, az intézmény igazgatója köszöntőjében rámutatott, működésük kilenc évében szoros szakmai együttműködést ápoltak pedagógusokkal, oktatási szakemberekkel. Az eltelt időben több mint 1700 család kért és kapott segítséget a központtól...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Hogyan tanítsuk jól az államnyelvet magyar iskolában?

A Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete által szervezett nemzetközi konferencián az anyanyelv-elsajátításának a szakaszai, a nyelvtanítási módszerek és a kisiskolások nyelvi kompetenciáinak a mérése mellett a román és az ukrán, mint államnyelvek elsajátításával kapcsolatos tapasztalatokat osztották meg a nyelvészek. [...] A szlovákiai magyarok körében a szlováknyelv-oktatás neuralgikus pont, annak ellenére, hogy a szlovákiai magyar iskolák saját tantervek alapján oktatják a szlovákot, de a pedagógusok képzése még nem reflektál az idegennyelv-tanítás módszereire és alapvető kutatások hiányoznak a témában. [...] A konferencia a Lucia Molnár Satinská, a Szlovák Tudományos Akadémia Ľudvít Štúr Nyelvtudományi Intézetének munkatársa által vezetett kerekasztal-beszélgetéssel zárult, melyen az államnyelv tanításának Szlovákiában tapasztalt problémáiról beszélgettek a szakmai konferencia résztvevői...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Mi jellemzi leginkább a szlovákiai magyar egyetemistákat? - Ilyen volt az Impulzus műhelykonferenciája

2024. október 12-én, szombaton került sor az Impulzus Társulás tudományos műhelykonferenciájára Budapesten, az MTA Domus 'Collegium Hungaricum' Vendégházban. [...] Bencze Dávid, a TéKa megválasztott új elnökeként ismertette terveit, vagyis hogyan is képzelel el a szervezet további működését. Három fontos alappillért emelt ki: a folytonosságot, a csapatépítést és a nagyobb médiafigyelmet. [...] Papp Z. Attila szociológus, a HUN-REN TK Kisebbségkutató Intézetének igazgatója előadásában az elmúlt évek ifjúságkutatásai alapján azt is bemutatta, hogy a szlovákiai magyar fiatal értelmiség helyzete milyen mértékben változott meg az elmúlt tíz évben...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Kutatás: Kisebbségi esélyek és kárpótlások Litvániától Dél-Szlovákiáig

Mind a mai napig litvániai lengyelek ezrei várnak arra, hogy visszakapják a szovjet érában kisajátított ingatlanjaikat. Habár ugyanolyan törvényi feltételekkel vágtak neki a kárpótlási folyamatnak, mint a litván többség, kisebbségi helyzetük miatt mégis sokan komoly gondokkal szembesültek. Karolis Dambrauskas litván kutató eredetileg a doktori disszertációjában járta körül a vagyon-visszaszármaztatások etnikai és kisebbségi dimenziójának a kérdését. [...] A jelenleg is folyó posztdoktori kutatásában azt vizsgálja, hogy a hasonló vagyon-visszaszármaztatási ügyek hogyan zajlottak le a Dél-Szlovákiában és Erdélyben élő magyarok körében, illetve hogy milyen közük lehet a nacionalizmushoz és az etnicitáshoz...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A PS roma származású képviselője ellenzi a roma nemzetiségi iskola létrehozását

Az oktatásügyi minisztérium kísérleti jelleggel egy roma nemzetiségi iskola kialakítását javasolta még a nyáron. A tárca korábban elmondta, az érintett önkormányzat állt elő az ötlettel. Több közéleti szereplő állást foglalt már a kérdésben, egyes roma aktivisták intézményesített szegregációtól tartanak. Ezúttal Tankó Vilmos, a PS képviselője nyilatkozott lapunknak. [...] Rossz lépésnek tartom, legalábbis nem átgondoltnak. Úgy tűnik, Szlovákiában úgy akarjuk megoldani a szegregációt, hogy átnevezzük a szegregált iskolákat nemzetiségi iskolákra. Egy roma gyerek egy marginalizált közösségből hat évesen az iskolában találkozik először az etnikai többséghez tartozóval. Ha elveszük tőle ezt az ismerkedési lehetőséget, csak azért, hogy roma nyelven, az anyanyelvén tanulhasson, akkor mikor fog találkozni a többségi társadalommal? Ez nem integráció, ez nagyobb szegregáció, mint eddig volt. [...] Az oktatási bizottság egyes tagjaival is beszéltem. Őszintén, ezek olyan emberek, akik nem ismerik a romákat. [...] Aki követi a politikát, az tudja, hogy egy ellenzéki párt véleménye egyáltalán nem érdekli a kormánykoalíciót...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nyolcvan éve bombázták le Érsekújvárt

A második világháború végén, nyolcvan éve, az amerikai légierő három pusztító bombázást hajtott végre Érsekújvár ellen, 1944. október 7-én, 14-én és végül 1945 március 14-én. Marek Hudec író, publicista az elmúlt években a bombázások történetét, okait, hátterét kutatta, ennek kapcsán olyan személyekkel készített interjúkat, akik megélték az eseményeket, vagy valamilyen módon közvetlen információkhoz jutottak a történetekről. Köztük voltak azok a személyek is, akik a műsorban megszólalnak. A kutatómunka óta eltelt idő alatt azonban sokan meghaltak, történeteiket az utolsó pillanatban adták tovább az utókornak...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: A barlangászat világába kalauzol Gaál Lajos

Karsztok és barlangok címmel háromrészes előadássorozat indul szerdától a rimaszombati Matej Hrebenda Könyvtárban. Az intézmény közösségi termében Gaál Lajos barlangász vetített, képes előadásait hallgathatják meg az érdeklődők. [...] Gaál Lajos barlangkutató, természetvédő folyamatosan kutatta, kutatja a gömöri barlangokat, több mint 200 barlang felkutatása és feltérképezése fűződik a nevéhez...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A nemzeti öntudatot erősítő tárlat a Simonyi Lajos Galériában

Értékes, mintegy nyolcvan-száz éves relikviákat felvonultató időszakos helytörténeti tárlat nyílt meg október 14-én az ipolysági Simonyi Lajos Galériában. Az Ipolyság, az első visszatért város című tárlat az 1938. október 11-én Magyarországhoz való visszacsatolásra emlékezik. A bemutatott tárgyak, értékes kordokumentumok Tóth György, ipolysági lakos gyűjteményéből valók...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Egy karakter analízise a Jókaiban

A windsori víg nők Shakespeare egyetlen Angliában játszódó komédiája, amely ezúttal különleges keretet kapott. Ilyen az, amikor egy karakter önmaga sztoriját meséli. Az előadás, amellyel a Komáromi Jókai Színház az évadot nyitotta, a székesfehérvári Vörösmarty Színházzal koprodukcióban készült. [...] A windsori víg nők a 14. században játszódnak. Szikora nem öltözteti modern köntösbe a darabot, de nem is a 14. századi világot idézi meg, ehelyett Shakespeare korának szellemiségéhez szeretne hű maradni. Jó kérdés természetesen, hogy mit is jelent korhűnek maradni Shakespeare esetében...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Bázis Fesztivál: Az irodalom és kultúra fúziója Pozsonyban

Az elmúlt napokban negyedizben rendezték meg a Bázis Fesztivált, amely ismét az irodalom, közélet és kultúra izgalmas találkozási pontja volt. [...] Következő összeállításunkban helyszíni riportunkat hallják, első ízben Juhász Róbert, a Bázis Egyesület egyik elnökségi tagját kérdezzük, majd megszólal a friss Bázis-díjas Gyurász Marianna is, akit a díj átvétele utáni élményeiről és az irodalom társadalmi szerepéről kérdezzük. [...] A kassai Kerekes Péter, a dokumentum-játékfilm zsáner első hazai művelője, vagy inkább megteremtője szintén tagja a Bázis Egyesületnek. Új filmje, a Wishing on a Star helyet kapott a fesztivál programjában. [...] A magát kassai srácként definiáló rendező pedig az elején közölte a szlovák nézőkkel, hogy most valami olyasmit élhetnek át, amit ő élt át a forgatáson. [...] A Kerekes családban csak magyarul beszéltek, ezért a szülők bedobták kisfiukat a mély vízbe: szlovák oviba írták...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

A nemzeti kisebbségek helyi szinten való jogérvényesítéséről tartottak képzést Újvidéken

Kedden rendezték meg Újvidéken a helyi önkormányzati képviselők részére annak a négy részesre tervezett tréningorozatnak az első összejövetelét, amelyet a Nemzeti kisebbségek jogai és a nemzeti egyenlőség megvalósítása helyi szinten témájára szerveznek a Jogállamiság megerősítése Szerbiában elnevezésű projekt keretében. Az első összejövetelen Apatin, Kúla, Ópázova, Fehértemplom, Törökbecse önkormányzatainak, valamint Nagybecskerek és Újvidék városainak képviselői vettek részt...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Kétnapos regionális környezetvédelmi konferenciát tartanak Újvidéken

A Szerb Büntetőjogi Elméleti és Gyakorlati Egyesület szervezésében hétfőn kezdődött meg a tartományi képviselőházban a környezetvédelem jogi aspektusai – két év után elnevezésű kétnapos regionális konferencia az újvidéki Egyetem Jogtudományi Kara, a Vajdasági Ügyvédi Kamara, és a Szerb Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériumának közreműködésével. [...] Az ökológiai (környezeti) bűnözést gyakran kicsinyes szabálytalanságnak, nem pedig a jövőnk elleni súlyos bűncselekménynek tekintik, hangsúlyozta Juhász Bálint, a tartományi képviselőház elnöke...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Kinevezték a Híd és a Létünk főszerkesztőjét

A Forum Könyvkiadó Intézet igazgatóbizottsága múlt csütörtöki ülésén a folyóiratok főszerkesztői pozíciójára beérkezett pályázatokat véleményezte. Mindkét pályázatra egy-egy anyag érkezett. Az igazgatóbizottság a Létünk folyóirat esetében Hajnal Jenőt, a Híd folyóirat esetében Sági Varga Kingát nevezte ki főszerkesztőnek...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Zentán bemutatták a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet legújabb kiadványait

Szerda este a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet oszlopcsarnokában bemutatták Balogh István zentai irodalmár legújabb Mesebor című könyvét és Raffai Judit, az MTA külső köztestületi tagjának és Resócki Vázsonyi Csilla A Tisza - Vajdasági magyar néprajzi ismeretek gyerekeknek, szülőknek és pedagógusoknak címet viselő foglalkoztató füzetet is. Mindkét kiadvány a VMMI gondozásában jelent meg a közelmúltban...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Könyvtárak fél évszázados együttműködése

50 éves együttműködését ünnepelte a Szabadkai Városi Könyvtár és a szegedi Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár. Kapcsolatukat ünnepélyes keretek között Szabadkán újították meg. [...] Az eseményen a szabadkai intézmény jubiláló munkatársait is köszöntötték, akik 30 illetve 40 könyvtárosi munkaévet tudhatnak maguk mögött...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Népi kultúra: A nagyszerű hagyomány elnevezésű projektum

A mentális egészség megőrzése, illetve ha kibillen, annak helyreállítása, rendkívül fontos. Egyre több ember érzi annak szükségét, hogy a lelki jóllétére is kellő időt fordítson. Ezért jött létre 2010-ben a szabadkai Antropos Mentálhigiéné-egyesület is, mely a térségben élő emberek szellemi egyensúlyára összpontosít. Az elképzelések megvalósítása érdekében megkezdődött a Népi kultúra: a nagyszerű hagyomány elnevezésű projektum, mely az Interreg VI-A IPA Magyarország—Szerbia program keretében jön létre. [...] A részletekről Ricz Dencs Tünde mentálhigiénés szakembert, meseterapeutát, képzésben levő család- és párterapeutát, az egyesület elnökét kérdeztük...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

156 éves a Szabadkai Zeneiskola

A Szabadkai Zeneiskola fennállásának 156. évfordulója alkalmából rendezett koncertet szerda este. Az esemény alkalmából a Szabadkai Városháza díszterme megtelt a zene iránt érdeklődő közönséggel. [...] A Szabadkai Zeneiskolának jelenleg több mint 800 tanulója van. Az egyetlen olyan zeneiskola Szerbiában, ahol a tehetséges fiatalok a szerb nyelv mellett középfokon magyar nyelven is tanulhatnak...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Transzgenerációs élettörténetek egy előadásban

Pénteken lesz a bemutatója az Újvidéki Színház színpadán az 1981 című különleges színházi előadásnak, mely már a premier előtt nagy érdeklődést váltott ki a közönség és a kritikusok körében. A produkció, amely Tomi Janežič rendezésében valósult meg, transzgenerációs dokumentumfikció formájában mesél egy újvidéki magyar–szerb családról. [...] Az 1981-es események betekintést nyújtanak az emberi sorsok összefonódásába, amelyek áthidalják a 20. századot, és meglepő módon összekapcsolják Újvidéket a szlovéniai Nova Goricával (az egykori Jugoszlávia területén, ahol a rendező felnőtt), valamint az olaszországi Goriziával, amely egykor – Újvidékhez hasonlóan – az Osztrák–Magyar Monarchia része volt...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kiállítás: Halk dalokból összeszöve

Halk dalokból összeszöve címmel nyílt szombaton este kiállítás Temerinben, a TAKT alkotóházban. [...] A kiállítás alapkonceptiója négy, elsősorban illusztrálással foglalkozó alkotó közös tárlaton való bemutatkozása volt, akik különböző formációkban már kiállították műveiket, de a szombat esti volt az első alkalom, hogy mind a négyük munkája egy helyen szerepelt. Két kiállító, Budai Lotte és Král Lili Budapestről érkezett, de két vajdasági kiállító Móricz Ildikó, valamint Gergic Ena grafikusművészek művei is helyet kaptak a TAKT alkotóházban...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Négynapos programsorozattal ünnepli a község napját Magyarkanizsa

Magyarkanizsa önkormányzata négynapos programsorozattal ünnepli a község napját október 17. és 20. között. 1686. október 20-án szabadult fel a török uralom alól a Szeged és Zenta közti terület, így Magyarkanizsa is. Ezt követően indulhatott újbóli fejlődésnek a vidék, ezért választották ezt a napon a község napjává. [...] Civil társadalom Ókanizsán a két világháború között címmel tart előadást Domonkos Ádám pénteken 18 órakor a József Attila Könyvtárban. [...] Barangolás épített környezetünk világában - helytörténeti séta minden érdeklődőnek. Valkay Zoltán műépítész-helytörténész vezetésével szombaton 16 órakor ismét útnak indulnak az érdeklődők, hogy megismerjék Magyarkanizsa történetét...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Kiberbiztonsági konferencia a Rákóczi Főiskolán - Mesterséges intelligencia, óriási kihívás

Kiberbiztonság a határon átnyúló együttműködésben címmel kétnapos tudományos gyakorlati konferenciát szerveztek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. A társszervezők között ott találunk több ukrán felsőfokú oktatási intézményt, valamint az eperjesi, a kolozsvári és rzesowi egyetemet. [...] A plenáris ülést követően a konferencia öt szekcióban folytatta munkáját. Itt

megvitatják, hogy milyen modern gyakorlatok valósultak meg a kiberbiztonság területén, melyek az ezen a téren szerzett legfontosabb nemzetközi tapasztalatok, melyek az elvárható követelmények az információs kommunikáció, illetve a kibereleziencia területén...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Karády zárkája a Latorca-parti városban is

A telt házú beregszászi bemutatót követően október 15-én, Munkácson is bemutatták Darvasi László Karády zárkája c. zenés monodrámáját. A Munkácsy Mihály Magyar Ház rendezvénytermében megtartott előadás a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház közreműködésével a Déryné Program által jött létre. [...] Az előadás kezdetén, Sin Edina a beregszászi színház megbízott igazgatója köszöntötte a megjelenteket. Köszöntőbeszédében hangsúlyozta: [...] Nagy öröm számunkra az is, hogy az igény a színházi előadásokra továbbra is megvan. Elég csak a tegnapi, beregszászi 70 pótészkes előadásra gondolnunk...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk](#) >

ROMÁNIA/ERDÉLY

A piacra kerülő italcsomagolások mintegy 80 százalékát visszaváltotta a lakosság

A piacra került italcsomagolások közel 80 százalékát visszaváltotta a lakosság, és mintegy 137 ezer tonnát eladtak az újrahasznosító vállalatoknak – nyilatkozta egy keddi eseményen a romániai betétdíjas visszaváltási rendszert működtető RetuRo vállalat vezérigazgatója. [...] A betétdíjas visszaváltási rendszer bevezetése lehetővé fogja tenni Románia számára az Európai Unió által megszabott újrahasznosítási arány elérését” – tette hozzá...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

Tanügyminiszter: Magánórák helyett az iskolában oktató tanárok segítségét kéne kérniük a szülőknek

Ligia Deca kifejtette, a diákok többlet felkészítését az illető tanintézetben oktató tanároknak kellene elvégezniük. „A szülőknek meg kellene kérniük az osztályfőnököket, hogy szervezzenek felkészítő órákat a diákok számára, hogy ne legyen szükség magánórákra” – idézte az edupedu.ro oktatási portál a tárcavezetőt...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

A Hargita megyei diákok rossz román érettségi eredményei miatt perelik az oktatási minisztériumot

Erkölesi kártérítést követelnek az oktatási minisztériumtól 17 Hargita megyei diák nevében, akik nem tudtak átmenő jegyet elérni az érettségi román nyelv és irodalom vizsgáján. Ügyüket Szikszai Tamás csíkszeredai ügyvéd vállalta fel, de a kezdeményezést a Hargita megyei önkormányzat is támogatja. [...] Hargita megyében idén 62 százalékos volt az átmenési arány az érettségien, az országos érték 78,2 százalék. A Hargita megyei diákok 33 százaléka a román nyelv és irodalom vizsgán nem ért el az átmenő jegyet...” Szekelyhon.ro: [teljes cikk](#) >

Sivatagosodó Románia

A Craiova melletti Şimnicen 2020 óta már januárban elvetik a búzát. Nem boldultak meg a gazdák, csupán több éves tapasztalatuk alapján megváltoztatták a betakarítási ütemtervet: a csapadék eloszlása ugyanis ma már más, mint tíz évvel ezelőtt. Ma tavasszal és ősszel hullik a legtöbb csapadék, elsősorban záporok formájában. [...] Romániát Európa gabonaraktárának tartják azóta, hogy a Duna Vaskapu-szorosán megnyílt a kereskedelmi útvonal Nyugat felé. E minősítés azonban már a múlté – vélik a gazdasági elemzők. [...] Nicolae Mărăcine, a Bukaresti Agrártudományi Egyetem talajfeljavítást oktató tanára rezignáltan jelentette ki: – Számos bővizű tavunk kiapadt. Miért? Mert az éghajlatváltozás miatt, noha mennyiségileg nem csökkent a csapadék mértéke – a különbség 1,52 százalékos, ha többéves időszakot nézünk –, de a csapadék eloszlása ma már más, mint tíz évvel ezelőtt...” Balk.hu: [teljes cikk](#) >

A BBTE rektora helyettese szerint az egyetem Kolozsvár és Erdély fejlődésének katalizátora

„Az a gondolatdiverzitás, kreativitás, ami ide be- és innen kiáramlik, motorja, talán egyik fő motorja Kolozsvár és környéke fejlődésének” – fogalmaz Markó Bálint, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) rektor helyettese, az MTA külső köztestületének tagja. Interjúnkban érintjük a kolozsvári egyetemisták lakhatási problémáját, a munkaerőpiac kihívásait, de különböző zöld projekteket is, illetve azt is göröcső alá vesszük, hogy mi minden történik annak érdekében, hogy a BBTE megtartsa vezető tudományos központi szerepét a kelet-közép-európai térségben. [...] Az egyetem már több ízben próbált bentlakásépítést kezdeményezni, ez hol ezen, hol azon akadt el. [...] Teljes mértékben figyelembe vesszük a diákok véleményét, minden félév végén van felmérés, ahol a diákok a véleményüket a tantárgyakról és tanáraikról anonim módon mondhatják el, ráadásul úgy, hogy a tanárok ezt csak a vizsgaidőszak le zártaival nézik meg és akkor sem juthatnak hozzá az egyéni véleményekhez, csak az összefoglalóhoz. [...] Ha már fő motorhoz hasonlítja az egyetemet, mit gondol, az intézmény az akadémiai élet, a helyi közösségek

között hogyan épít hidat? Az egyik lehetőség az, hogy olyan oktatási formákat találunk ki, amelyek a helyi közösséget szolgálják...”

Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Előadások: Harci morál a székely katonáknál

Nyolcvan évvel ezelőtt, 1944 augusztusának végén a Vörös Hadsereg csapatai elérték a Magyar Királyság keleti határait, így Székelyföld hadszínterré vált. Az évforduló kapcsán a Magyar Honvédelmi Minisztérium (HM), a Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HIM), Kovászna Megye Tanácsa, Kézdivásárhely Önkormányzata, valamint a Centrum Studiorum Egyesület tudományos emlékülést szervezett A II. világháború hadműveletei a Székelyföldön – 1944 címmel Kézdivásárhelyen. A témához szervesen kapcsolódik Magyarosi Sándor történész, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum erdélyi delegált kutatója A 27. székely könnyű hadosztály és a Székely Határőrség katonáinak összehasonlítása a harci morál vonatkozásában címmel tartott érdekesítő előadása. [...] Számvéber Norbert alezredes, hadtörténész, levéltáros Szovjet páncélosok az Úz völgyében: a magyarországi harcok kezdete Székelyföldön 1944. augusztus végén címmel tartott előadása...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kitüntették Török Ferencz és Mihály Béla tanfelügyelőt

Magyar iskolaigazgatók és tagozatvezetők vettek részt Tordaszentlászlón a Kolozs Megyei Tanfelügyelőség magyar szakemberei által szervezett szokásos találkozó szerda délelőtt. Oklevelet nyújtottak át Török Ferenc volt főtanfelügyelő-helyettesnek és földrajz szakos tanfelügyelőnek, illetve Mihály Béla testnevelés és sport szakos tanfelügyelőnek nyugdíjba vonulásuk alkalmával, és ismertették a gyereklétszámról, osztályokra vonatkozó számadatokat is. Ebből megtudtuk: a 2024/2025-ös tanévben 10 055-en vesznek részt a magyar nyelvű oktatásban. [...] Megszűnt az a gyakorlat, miszerint a szülők a gyerekeiket kolozsvári iskolákba íratják. Sőt fiatal családok költöznek a faluba, és gyerekeik a tordaszentlászlói iskolába járnak, mert a szülők rájöttek, hogy a helyi oktatás minősége is jó – közölte Konecsny Ádám tordaszentlászlói iskolaigazgató...” Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Legendák nyomában a Duna-házban

A 10 éves a Duna-ház című programsorozat részét képezte Hidán Csaba László történész, egyetemi tanár péntek esti előadása 2024. október 11-én. A Torockón kétszer kelő nap, a Türi-hasadék tündérei és a sziklából kinövő kard, a Tordai-hasadék Balika-barlangjai – legenda és valóság, misztikus realizmus, mondák és lehetséges történelmi hátterük keltek életre Hidán Csaba László előadásán...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Ismertető: A Sáska sógor című kötet méltatása

Vannak könyvek, melyeket kötelező visszahozni a tetszhalálból. Az első ízben 1985-ben megjelent Sáska sógor, amely a kőröspataki Imreh Lajos tréfás történeteit teszi közzé, egészen biztosan ezek közé tartozik. Csodálkoztam is, miért nem jelenik meg ismét, és nemcsak amiatt, hogy tréfára mindig szükség van, hanem mert most már kultúrtörténeti érdekességnek számít. [...] Úgyhogy 2024 a tréfa székelyföldi berkeiben bizony szép mérföldkönek bizonyult. A baróti Tortoma Könyvkiadó visszahozta a Sáska sógort, de még ki is egészítette eddig nem olvasott történetekkel...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Mérlegmúzeum Lisznyóban: Közösségi összefogásból értékmentő gyűjtemény

Máig használják Lisznyóban azt a hidmérleget – népies nevén mázsát –, mely Budapestről került a településre, s amelynek megmentése a falu határait átlépő gyűjtéssé nőtte ki magát, végül pedig egy ritkaságszámba menő, kicsi mérlegmúzeumban csücsösödött ki. Jakó Dénes ötletgazda szerint a nagyszülők örökségét szerették volna összegyűjteni, megmenteni az enyészettől, s miután közösségi összefogás és több hónapnyi munka árán sikerült visszaadni régi fényüket, ma szívesen ajánlják a látogatók, érdeklődők figyelmébe az egyedi, értékes gyűjteményt. [...] A boltíves kiállítóterben jelenleg több mint hatvan mérleget lehet megcsodálni...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Siker a szórványban: Összehozza a magyar közösséget az Algyógyi Focikupa

A szórványmagyar közösséget megmozgató rendezvényre nőtte ki magát az Algyógyi Focikupa, melyet idén második alkalommal tartanak meg a Hunyad megyei településen. A rendezvény nem csak a Hunyad megyei magyarokat, hanem távolabbi megyék lakóit is vonzza, hiszen egyszerre ígér sportot és szórakozást. Aknai Szilárd ötletgazdát, főszervezőt kérdeztük az október 19-én megrendezendő focikupáról. [...] Idén a programot is bővítették, így például szakmai előadást hallgathat meg a közönség, Jaskó Ferenc történelemtanár, sporttörténész az Aranycsapatról fog bemutatót tartani...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)